

Vlaams
Parlement

stuk **2510** (2013-2014) – Nr. 1
ingediend op 24 maart 2014 (2013-2014)

Gedachtewisseling

over het Vlaamse programmadocument voor
plattelandontwikkeling 2014-2020: PDPO III

Verslag

namens de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
uitgebracht door de heer Karlos Callens

*Samenstelling van de commissie:**Voorzitter:* de heer Jos De Meyer.*Vaste leden:*

de heren Lode Ceysens, Jos De Meyer, mevrouw Tinne Rombouts, de heer Jan Verfaillie;
mevrouw Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, de heren Jan Penris, Stefaan Sintobin;
de heren Karlos Callens, Marc Vanden Bussche;
mevrouw Els Robeyns, de heer Jurgen Vanlerberghe;
de dames Tine Eerlingen, Danielle Godderis-T'Jonck;
mevrouw Ulla Werbrouck;
de heer Dirk Peeters.

Plaatsvervangers:

de heren Robrecht Bothuyne, Jan Durnez, Marc Van de Vijver, Johan Verstreken;
de heren Pieter Huybrechts, Chris Janssens, mevrouw Marleen Van den Eynde;
mevrouw Lydia Peeters, de heer Bart Tommelein;
de heren Marcel Logist, Bart Martens;
de heer Matthias Diependaele, mevrouw Lies Jans;
mevrouw Patricia De Waele;
de heer Hermes Sanctorum.

INHOUD

I. Toelichting door minister-president Kris Peeters.....	4
1. Europees Gemeenschappelijk Strategisch Kader	4
2. Begroting PDPO III	4
3. Strategische doelstellingen.....	4
4. Maatregelen	5
5. Samenwerking met de provincies.....	5
6. Vervolg.....	6
II. Bespreking	6
Gebruikte afkortingen	11

Op 12 februari 2014 besprak de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid het Vlaamse programmadocument voor plattelandsontwikkeling 2014-2020: PDPO III, met de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid.

I. TOELICHTING DOOR MINISTER-PRESIDENT KRIS PEETERS

Met PDPO III geeft Vlaanderen invulling aan pijler 2 van het Europees landbouwbeleid, situeert minister-president *Kris Peeters*. Pijler 1, het markt- en inkomensbeleid, wordt integraal Europees gefinancierd, en voor pijler 2, plattelandsontwikkeling, geldt 50 percent Europese cofinanciering via het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling.

1. Europees Gemeenschappelijk Strategisch Kader

ELFPO hoort nu thuis onder de koepel van het Europees Gemeenschappelijk Strategisch Kader, samen met ESF, EFRO en het EFMZV. Ze dragen allemaal bij aan de EU 2020-strategie inzake slimme, duurzame en inclusieve groei. Plattelandsontwikkeling moet derhalve niet alleen de eigen verordening volgen, maar zich ook inpassen in het grotere kader, stipt de minister-president aan. Voor PDPO III betekent dit dat er kan worden ingezet op zes fondsspecifieke prioriteiten en drie horizontale, en niet langer op de vier assen zoals voorheen.

De structuur van het programma ziet er anders uit, maar niet de inhoud of de uitvoering van de maatregelen. De meer gecoördineerde aanpak met andere fondsen impliceert wel dat de beoogde vereenvoudiging inzake beheer, monitoring en evaluatie uitblijft. Met het oog op het grotere samenwerkingsgeheel met andere fondsen vanaf 2014, moet een partnerschapsovereenkomst worden afgesloten met de Europese Commissie. Die omvat alle gemeenschappelijke en complementaire elementen van de vier fondsen en hoe ze op Vlaams niveau worden ingevuld. Het Vlaamse document moet daarna ook onderdeel zijn van een Belgische partnerschapsovereenkomst. Die besluitvormingsprocedure zit in de eindfase, schetst de minister-president.

2. Begroting PDPO III

De begroting voor PDPO III omvat 287,7 miljoen euro. Dat betekent een stijging met 33,5 miljoen euro tegenover PDPO II. De middelen van de overheveling van pijler 1 naar pijler 2 komen daar nog bij, met name 120 miljoen euro. Bij de goedkeuring van de conceptnota over pijler 1, vlak voor Kerstmis 2013, is binnen de Vlaamse Regering afgesproken dat de middelen enkel ten goede kunnen komen van maatregelen waarvan landbouwers rechtstreeks de begunstigden zijn, legt de minister-president uit. Voor PDPO III is in totaal dus 407 miljoen euro aan Europese middelen beschikbaar. Dat is een stijging met 60 percent ten opzichte van PDPO II, merkt de minister-president op.

Er zijn verscheidene adviezen, het MER-rapport, een ex ante-evaluatie en een gemeenschappelijk positief advies van de SALV en de Minaraad van 4 en 5 december 2013. Het PDPO III-programma werd op 24 januari 2014 door de Vlaamse Regering goedgekeurd.

3. Strategische doelstellingen

PDPO III streeft vier strategische doelstellingen na. Ten eerste wil het inzetten op jonge landbouwers met het oog op het bestendigen van de toekomst van de Vlaamse landbouwsector. Ten tweede wil het investeren in innovatie en opleiding voor de toekomstgerichte aanpak van zowel de individuele bedrijfsgerichte als de meer algemene maatschappelijke doelstellingen. Ten derde is het de bedoeling om de nadruk te leggen op het versterken van de weerbaarheid en verduurzaming van de landbouwsector in al zijn facetten. Ten vierde

beoogt men een versterking van de kwaliteit en vitaliteit van het platteland door het aanpakken van de verandering als gevolg van de evoluties in de land- en tuinbouwsector, licht de minister-president toe.

4. Maatregelen

De minister-president overloopt vervolgens het maatregelenpakket van PDPO III.

Er is voorzien in overnamesteun voor jonge landbouwers en – wat een nieuwe maatregel is – steun voor starters. Een andere maatregel is de steun voor productieve en niet-productieve investeringen op het landbouwbedrijf. Ook aan projectsteun voor innovaties in de land- en agrovoedingssector is gedacht als nieuw element. Voor de verwerking en de afzet van land- en tuinbouwproducten is in investeringssteun voorzien. Ook de steun voor advies door bedrijfsadviesdiensten wordt voortgezet. Nieuw is de steun voor de oprichting van producentenorganisaties. Ook risicobeheer in de land- en tuinbouw is een nieuwe maatregel. Voorts is er nog ondersteuning voor demonstratieprojecten, steun voor operationele groepen in het kader van het Europees Innovatieplatform (een nieuwe maatregel), steun voor opleiding in de landbouw, agromilieu- en klimaatmaatregelen, beheersovereenkomsten, hectaresteen voor de biologische productie, introductie van boslandbouwsystemen, steun voor bebossing en herbebossing, inrichting van Natura 2000, versterking van de omgevingskwaliteit op het platteland en de ondersteuning van LEADER-werking. De twee laatste maatregelen gebeuren in samenwerking met de provincies.

Met de maatregelen in PDPO III moet het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds de motor blijven van vernieuwing, innovatie en verduurzaming in de land- en tuinbouw, stelt de minister-president. De investeringssteun mag in zijn geheel geen verhoging van de milieudruk veroorzaken. Voor de goedkeuring van dossiers worden selectiecriteria gehanteerd zoals opgelegd door Europa. Het programma blijft vooral veel aandacht schenken aan de begeleiding van jonge landbouwers en er wordt ingespeeld op de nieuwe Europese mogelijkheden inzake risicobeheer, innovatie en producentenorganisaties. Wat betreft bedrijfsadviseringssystemen is er oog voor de arbeidsveiligheid.

Het programma laat ook toe dat de landbouwsector zijn rol speelt inzake natuurbeheer en de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen. Er wordt een meer gebiedsgerichte aanpak vooropgesteld. Voor de beheersovereenkomsten natuur zal vooraf een toetsing gebeuren op grond van het ecologischevalprincipe. Als organismen worden aangetrokken tot een habitat die niet overeenstemt met de intrinsieke behoeften van dat organisme, dan slinken de overlevingskansen drastisch. Minstens 50 percent van de Europese middelen voor beheersovereenkomsten wordt ingezet voor natuurgerichte beheersovereenkomsten.

5. Samenwerking met de provincies

De samenwerking met de provincies wordt zowel inhoudelijk als financieel bestendigd. In vergelijking met PDPO II ligt de focus sterker op plattelandsgebieden en landbouw. Landbouwers zijn niet de begunstigden maar er moet wel een verplichte link zijn met landbouw, maakt de minister-president duidelijk.

Het toepassingsgebied is beperkt tot de 130 gemeenten met het grootste plattelandskarakter, terwijl in PDPO II alle gemeenten met uitzondering van de centrumsteden in aanmerking kwamen. Ook voor LEADER-werking moet minstens een van de gemeenten tot die 130 gemeenten behoren. De plattelandsmatregelen in PDPO III worden mee gefinancierd door de provincies, die ook medebeslissingsmacht hebben. Projecten moeten passen in de provinciale plattelandbeleidsplannen. Naast PDPO III zetten Vlaanderen en de provincies ook middelen in voor de zogenaamde platteland-PLUS-projecten waarvoor geen link

met landbouw wordt geëist, maar die wel moeten passen in de provinciale plattelandsbeleidsplannen.

Voorts is er ook nog het reguliere plattelandsbeleid met doelgerichte projecten zoals de Merode, De Wijers, het Scheldelandschapspark en het Plattelandsfonds.

6. Vervolg

Het programma wordt voor goedkeuring ingediend bij de Europese Commissie. Tegelijk bereidt de administratie de Vlaamse regelgeving voor. Het programma zou dan in het najaar van 2014 van start kunnen gaan, besluit de minister-president.

II. BESPREKING

De heer *Karlos Callens* wil vooral aandacht vragen voor de verbetering van het concurrentievermogen. Een zo efficiënt mogelijke inzet van de middelen acht hij dan ook aangewezen.

Het begrip actieve landbouwer speelt een grote rol in het document, merkt het lid. Het is dan ook van belang om aan een positief imago in die zin te werken en de middelen maximaal in te zetten voor de actieve landbouwers. Bij wijze van voorbeeld herinnert hij aan een punt waarvan hij een groot pleitbezorger is: de noodweerverzekering.

Jonge landbouwers en starters krijgen meer aandacht. Het lid betreurt evenwel dat er geen leeftijdscategorie vermeld wordt. Zelfs pensioenboeren kunnen niet uitgesloten worden, klaagt de heer Callens.

Administratieve vereenvoudiging vindt het lid een absolute noodzaak, ook om fouten te vermijden.

Voor het maatregelenpakket van PDPO III is sprake van 140 miljoen euro aan Europese middelen voor het VLIF. In het VLIF zou, volgens het antwoord van de minister-president op een actuele vraag, 202 miljoen euro aan Europese middelen voorzien zijn. Waar komen die extra middelen vandaan? Welke verdeelsleutel werd gehanteerd om dat surplus voor pijler 2 rechtstreeks op de VLIF-steun te boeken? Of gaat het om de middelen die van pijler 1 zijn doorgeschoven? Als dat zo is, wil het lid graag weten of er ook verschuivingen naar andere onderdelen van PDPO III te verwachten zijn.

Meer dan 95 percent van de ingediende VLIF-dossiers kon in 2013 positief beslist worden, dixit de minister-president. Goed voor de landbouwer, maar de heer Callens vraagt zich af wat het zegt over de duurzaamheidstoets van de maatregelen. Leidt het pleidooi van de minister-president voor een meer selectieve toekenning van VLIF-steun ook tot een meer duurzame impact van het VLIF?

Het nieuwe Natuurdecreet maakt het voor iedereen mogelijk om voor natuur te zorgen. Natuurpunt merkte echter op dat in het plattelandsprogramma geen parallele logica terug te vinden is en vraagt of het niet logisch zou zijn dat eenieder die op het Vlaamse platteland over de mogelijkheid beschikt om de duurzaamheid en vooral de natuur- en landschapswaarde te verhogen, ook toegang krijgt tot het maatregelenpakket. Concreet zou dat onder meer inhouden dat beheersovereenkomsten niet alleen meer toegankelijk zouden zijn voor landbouwers. Het lid informeert naar de visie van de minister.

De landelijke beweging pleit ervoor om de rechtstreekse steun maximaal bij de actieve landbouwers te houden. Een transfer van middelen van pijler 1 naar pijler 2 acht ze niet wenselijk. De Vlaamse Regering volgt in de conceptnota dat standpunt niet. Waarom?

De reactie van het Departement Landbouw en Visserij op het SALV-advies luidt voor punt 33 dat GMO-steun niet aanvullend kan zijn op investeringssteun en omgekeerd. De kans op dubbele betoelaging moet nihil zijn. Een andere bedenking van de SALV is echter dat er nog grote onduidelijkheid heerst rond de wijze waarop en met welk budget de marktordening zal worden bestendigd. Daarop wordt niet gereageerd. Kan de minister-president dat ophelderen?

Bij de agromilieumaatregelen inzake de genetische diversiteit pleit de SALV voor een verlaging van het minimum aantal dieren van dertig naar vijf. Het minimum blijkt voor bepaalde rassen en bedrijven te hoog. De Vlaamse Regering stelt in haar antwoord het minimum te zullen verlagen naar twintig. Waarom volgt men de opmerking van de SALV niet? Hoe komt men aan de grenswaarde van twintig dieren?

In het verlengde daarvan geeft de Vlaamse Regering evenmin gevolg aan de vraag van de SALV om voor agroforestry het minimum aantal bomen van dertig per hectare te verlagen, om zo de drempel voor landbouwers te beperken. Waarom moet dertig een absoluut minimum zijn?

Mevrouw *Tine Eerlingen* ziet een aantal goede aspecten in PDPO III. De mogelijkheden voor risicobeheer zijn voor het lid zeer belangrijk, net als de investeringssteun die geen extra milieudruk mag veroorzaken en de begeleiding voor jonge landbouwers. Ook het feit dat minimum 50 percent voor natuurgerichte beheersovereenkomsten voorbehouden is, en het meer gebiedsgericht inzetten van maatregelen, waardeert het lid. Dat moet volgens haar ook een hogere efficiëntie garanderen.

Met het oog op het feit dat er een heel pakket maatregelen komt en de vereenvoudiging daarmee uitblijft, dringt het lid erop aan dat niet alleen jonge landbouwers, maar alle landbouwers goed begeleid worden.

Hoe ziet de minister-president de invulling van de gebiedsgerichte maatregelen? Werkt men op basis van vrijwilligheid of wil men proberen voor bepaalde maatregelen groepen landbouwers te overtuigen? Wie neemt de procesbegeleiding op: uitsluitend de VLM? Kunnen regionale landschappen of andere partners daarin een rol spelen? Is in budget voorzien voor de procesbegeleiding, want dat vergt de inzet van mensen? Worden er concrete doelstellingen en criteria vooropgesteld in het kader van de gebiedsgerichte toepassing van beheersovereenkomsten? Tussen de regels door leest het lid dat het de bedoeling is om de maatregelen echt resultaatgericht in te zetten, maar zij vraagt daar meer toelichting over.

Ook mevrouw Eerlingen wil weten of beheersovereenkomsten eventueel kunnen worden ingezet door andere actoren op het platteland, uiteraard waar dat resultaatgericht kan.

Worden ook acties opgezet om het landelijk erfgoed te valideren?

Mevrouw *Els Robeyns* geeft drie globale bedenkingen mee. In eerste instantie moeten de middelen gegarandeerd effectief bijdragen aan de beoogde doelstellingen. Ze is het ermee eens dat in die zin ook middelen voor procesbegeleiding vrijgemaakt moeten worden. Ook opvolging en bijsturing op basis van de voortgangsrapportage ziet het lid als een noodzaak. Kan dat en is het voorzien? Dat moet verzekeren dat de ingezette middelen hun doel niet voorbij schieten.

Volgens het lid hoeft de onduidelijkheid over wie van de steun via beheersovereenkomsten gebruik kan maken, niet te bestaan. Ze stelt dat de definitie van actieve landbouwer vrij breed is opgezet, waardoor een hele range van actoren er gebruik van kan maken. Kan de minister-president deze actoren nog expliciteren?

Doelstellingen of maatregelen ten behoeve van natuur zijn effectiever en efficiënter naarmate ze grootschaliger toegepast worden. Het lid ziet ook in het Natuurdecreet de visie terugkeren dat iedereen voor natuur moet zorgen en deelt die bekommernis. Vanuit landbouwperspectief kan dat worden doorgetrokken naar een algemene zorg voor het platteland.

In regionaal perspectief wil het lid nog ingaan op de maatregel voor het behoud van variëteiten van hoogstamboomgaarden. Die valt in PDPO III weg, maar de maatregel had tot doel om de hoogstamboomgaarden als cultuurhistorisch en ecologisch belangrijke landschapselementen te subsidiëren en zo hun behoud te verzekeren. De minister-president liet eerder al weten dat ook hij de maatregel zinvol vond. Hij wilde nog nakijken hoe de doelstelling alsnog verder gerealiseerd zou kunnen worden. Is er al zicht op initiatieven?

De heer *Stefaan Sintobin* stelt vast dat PDPO III geen slecht programma is: een stijgend budget, strategische doelstellingen die het lid alleen maar kan ondersteunen, een degelijk instrumentenpakket en het streefdoel om de middelen zo maximaal mogelijk bij de landbouwers zelf te doen toekomen.

Het lid stelt zich nog vragen bij de partnerschapsovereenkomsten, en vooral het feit dat er twee afgesloten moeten worden, baart hem zorgen. Hij krijgt graag nog wat toelichting ter zake.

Hoe denkt de minister-president ervoor te zorgen dat de middelen uit het pakket aan maatregelen bij de juiste personen en initiatieven terechtkomen? Alles wordt uitgebreid en ingewikkelder, en derhalve administratief zwaarder, wat juist niet de bedoeling mag zijn. Hoe moeten de landbouwers weten waar ze voor steun en middelen terecht kunnen? Hoe worden ze begeleid? Hoe ziet men de procesbegeleiding en de opvolging ervan?

Het lid veronderstelt dat er de facto in de commissie opvolging en evaluatie zullen volgen. De heer *Dirk Peeters* baseert zijn betoog vooral op het advies van de SALV en de Miniraad. In het kader van PDPO III is daarin enige zorg geuit met betrekking tot het bewaken van de integrale duurzaamheid. Het lid wijst op de evaluaties inzake plattelandsbeleid in België en de omliggende landen, op de waterkwaliteit, op de stikstofdepositie uit de lucht en de programmatische aanpak van stikstof in Nederland, op de botanische variëteit die op het platteland steeds meer ontbreekt, met name ook bijen, en op het vrij negatieve rapport van het Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek over de agromilieumaatregelen. De spreker wil weten hoe men tegen het einde van het programma denkt een meetbare verbetering te bewerkstelligen met 278 miljoen euro investeringen voor het platteland. Hij ziet wel aanzetten, zoals het feit dat er ingegaan wordt op de vraag naar een gebiedsgerichte benadering voor de beheersovereenkomsten. De subsidieprogramma's moeten gunstige activiteiten ondersteunen om een meerwaarde te creëren en een kwaliteitsverbetering bewerkstelligen voor het platteland, beklemtoont het lid. De heer Peeters kan uit de beschikbare gegevens en rapporten afleiden dat het er niet goed uitziet.

Ook hij is van oordeel dat op het platteland nog andere actoren dan landbouwers zinvolle activiteiten kunnen ontplooien die ondersteuning verdienen. De minister-president liet uitschijnen dat daarvan geen sprake kan zijn met PDPO III, maar volgens het lid zou het goed zijn om dat te versoepelen.

Het lid vraagt ook naar de procesbegeleiding, trajectbegeleiding en monitoring van het programma. In een aantal nieuwe decreten werd de evaluatie ingeschreven. Dat lijkt de heer Peeters een krachtig instrument voor de beleidsvoering.

Uit het advies van de SALV leert het lid dat slechts 1 percent van de middelen wordt ingezet ten behoeve van de economische bosbouw. Dat maakt het aandeel van de bosbouwsector in het PDPO III te klein om aan de Europese strategie ter zake te voldoen. Kan de minister-president dat toelichten? Waarom wordt economische bosbouw zo minimaal ondersteund?

De heer *Jos De Meyer* wil absoluut onderstrepen dat het document is ontstaan in nauw overleg met de SALV en de Minaraad. Het advies was gunstig en met de opmerkingen is bij de uitwerking vervolgens in grote mate rekening gehouden. Het lijkt het lid van belang dat ook in de toekomst de stakeholders bij de regelgeving, uitwerking en implementatie betrokken blijven.

PDPO III is erop gericht om een modern plattelands- en landbouwbeleid uit te bouwen met maatregelen die de competitiviteit en de verduurzaming moeten ondersteunen.

Dat het VLIF een belangrijke rol kan blijven opnemen, acht het lid uitermate belangrijk en hij verwijst ook naar de begeleiding van jonge landbouwers en het inspelen op de nieuwe Europese mogelijkheden voor onder meer risicobeheer, producentenorganisaties en innovaties.

Minister-president *Kris Peeters* merkt globaal een positieve appreciatie van PDPO III en waardeert dat.

Iedereen kan zich vinden in de focus op de actieve landbouwers, maar hoe het zit met mogelijke andere actoren, keert als vraag steeds terug. Met name denkt men dan in de richting van Natuurpunt, stelt de minister-president. Er lijkt hem geen probleem te bestaan in zoverre Natuurpunt valt onder de definitie van actieve landbouwer. Natuurpunt krijgt ook via andere kanalen ondersteuning, oppert de minister-president.

In het kader van de samenwerking met de provincies zijn er heel wat andere activiteiten en projecten die meegenomen worden in het plattelandsbeleid. Minister-president Peeters gaat ervan uit dat met pijler 2 op een verstandige manier de focus wordt gelegd op de landbouw, maar dat het dus ook breder gaat.

Op een aantal punten is inderdaad een verschuiving van middelen gebeurd van pijler 1 naar pijler 2, met name voor overnamesteun voor jonge landbouwers, steun aan de investeringen op het landbouwbedrijf, projectsteun voor innovaties in de landbouw- en agrovoedingssector, bedrijfsadviesdiensten, risicobeheerdiensten in land- en tuinbouw, demonstratieprojecten, operationele groepen, steun voor opleiding in de landbouw, agromilieu- en klimaatmaatregelen, teelt van vlinderbloemigen, mechanische onkruidbestrijding, verwarringstechniek in de fruitteelt, behoud van lokale veerassen, hectarepremie voor de biologische productie enzovoort.

Het VLIF blijft het werkinstrument bij uitstek, beaamt de minister-president. Het wordt nu ook meer ingeschakeld in het kader van het ecologische aspect, dierenwelzijn, innovatie en duurzaamheid. Dat is duidelijk de bedoeling en moet ervoor zorgen dat de landbouwers ondersteuning krijgen als ze zich op die domeinen begeven of investeringen doen.

De adviezen waarvan sprake, met name van SALV en Minaraad, waren positief, bevestigt de minister-president. Ook met het MER-rapport en de ex-ante-evaluatie is terdege reke-

ning gehouden. De adviezen en acties zijn met het grootste respect bejegend en gevolgd, stelt de minister-president.

De Vlaamse Regering wil er alles aan doen om de vereenvoudiging voor de landbouwer ook echt te realiseren. Voor de administraties op Vlaams niveau die ermee moeten werken, onder meer voor de rapportering, blijft de complexiteit bestaan, mede door het feit dat er op Europees niveau diverse fondsen zijn.

De invulling blijft gebeuren op basis van vrijwilligheid, maakt de minister-president duidelijk.

Voor de procesbegeleiding en de ondersteuning wordt de lijn doorgetrokken en verandert er niets aan de bestaande situatie. De landbouwadministratie en VLM zullen instaan voor de verdere uitvoering. Voor technische bijstand is 4,2 miljoen euro ingeschreven, geeft de minister-president nog mee. Hij wil vooral niet te veel geld aan structuren besteden, maar zorgen dat de middelen bij de landbouwers terechtkomen.

Er wordt met doelstellingen gewerkt en het is dan ook de bedoeling dat die maximaal bereikt worden, stipt de minister-president aan.

Inzake landschapszorg ziet de minister-president ook mogelijkheden in het plattelandsbeleid dat samen met de provincies wordt opgezet en uitgewerkt. Hij verwijst naar projecten zoals de Merode waarvan de provincies het voorzitterschap zullen overnemen van VLM.

De ondersteuning van de hoogstamboomgaarden wordt voortgezet, maar buiten het kader van het PDPO.

Wat de partnerschapsovereenkomsten betreft, loopt het iets moeilijker op federaal niveau, erkent minister-president Peeters.

Voor de bosbouw zou minister Schauvliege zelf in financiering voorzien, los van het PDPO, vult de minister-president aan. Dat moet de vereenvoudiging in de hand werken en het kader van het PDPO overeind houden.

De minister-president noemt de vastlegging van het aantal dieren waarover de heer Callens het had, enigszins arbitrair, maar stelt dat er hoe dan ook een onderscheid gemaakt diende te worden tussen hobbylandbouwers en actieve landbouwers. Met vijf dieren kan een hobbylandbouwer aan de slag, twintig moet een kritische massa zijn om te kunnen genieten van ondersteuning, besluit de minister-president.

Jos DE MEYER,
voorzitter

Karlos CALLENS,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

EFMZV	Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
ELFPO	Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling
ESF	Europees Sociaal Fonds
GMO	gemeenschappelijke marktordening
LEADER	Liaison Entre Actions de Développement de l'Economie Rurale
MER	milieueffectrapport
Minaraad	Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen
PDPO	Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling
SALV	Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij
VLIF	Vlaams Landbouwinvesteringsfonds
VLM	Vlaamse Landmaatschappij